

Civilinė byla Nr. e2YT-17954-1172/2023
Teisminio proceso Nr. 2-69-3-09628-2023-2
Procesinio sprendimo kategorijos:
2.5.9; 3.2.3.1; 3.2.7.2; 3.4.5.19
(N)



KAUNO APYLINKĖS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. spalio 9 d.
Kaunas

Kauno apylinkės teismo Kauno rūmų teisėja Raminta Liubiniene teismo posėdyje rašytinio proceso tvarka išnagrinėjo civilinę bylą pagal pareiškėjos V. J. pareiškimą dėl praleisto termino priimti palikimą atnaujinimo, suinteresuotas asmuo Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos.

Teismas

n u s t a t ė :

pareiškėja V. J. (toliau – ir pareiškėja) pateikė teismui pareiškimą, kuriuo prašo atnaujinti terminą priimti palikimą po D. Ž., asmens kodas (*neskelbtina*), mirusios 2023 m. vasario 25 d., mirties.

Pareiškėja nurodė, kad 2023 m. vasario 25 d. mirė pareiškėjos sesuo D. Ž. Pareiškėja 2023 m. gegužės mėn. kreipėsi į Kauno miesto civilinės metrikacijos poskyrį dėl D. Ž. mirties liudijimo išdavimo, tačiau pareiškėjai buvo atsisakyta išduoti palikėjos mirties liudijimą, nes registre nebuvo įrašo, kad pareiškėja ir palikėją siejo giminystės santykis. Pareiškėja 2023 m. gegužės 19 d. kreipėsi į Utenos civilinės metrikacijos skyrių su prašymu pateikti gimimo liudijimo duomenis iš archyvo apie palikėją ir pareiškėją. 2023 m. gegužės 30 d. gavus pareiškėjos ir palikėjos gimimo įrašus, buvo išduotas palikėjos mirties liudijimas, tačiau pareiškėja kreiptis dėl palikimo priėmimo nebegalėjo, kadangi praleido trijų mėnesių terminą palikimui priimti.

Suinteresuotas asmuo Valstybinė mokesčių inspekcija prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos atsiliepimu pareiškimui neprieštaravo.

Pareiškėja ir suinteresuotas asmuo apie bylos nagrinėjimo rašytinio proceso tvarką vietą ir laiką informuoti teismo pranešimais ir specialiaame interneto tinklalapyje www.teismai.lt, paskelbiant pranešimą viešo paskelbimo būdu (Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso (toliau – ir CPK) 133 straipsnio 3 dalis, 443 straipsnio 5 dalis).

Teismas

k o n s t a t u o j a :

prašymas tenkinamas.

Iš pateiktų rašytinių įrodymų nustatyta, kad D. Ž. yra pareiškėjos V. J. sesuo. D. Ž. mirė 2023 m. vasario 25 d. Palikėjos vardu nėra sudaryta testamentų, ji nekilnojamojo turto neturėjo. Pareiškėja

dėl palikimo priėmimo į notarą per 3 mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos nesikreipė.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – CK) 5.50 straipsnio 1 dalis, reglamentuojanti palikimo priėmimą, numato, kad tam, kad įgytų palikimą, įpėdinis turi jį priimti. Neleidžiama palikimą priimti iš dalies arba su sąlyga ar išlygomis, įpėdinis laikomas priėmusiu palikimą, kai jis faktiškai pradėjo paveldimą turtą valdyti arba padavė palikimo atsiradimo vietos notarui pareiškimą dėl palikimo priėmimo (CK 5.50 straipsnio 2 dalis). Siekiant užtikrinti apibrėžtumą civiliniuose teisiniuose santykiuose ir skatinant įpėdinius kuo greičiau priimti sprendimą dėl paveldimo turto, CK 5.50 straipsnio 3 dalyje nustatyta, kad palikimas turi būti priimtas per tris mėnesius nuo palikimo atsiradimo dienos. Tais atvejais, kai įpėdinis nepriima per įstatymo nustatytą terminą palikimo, jis gali kreiptis į teismą dėl palikimo priėmimo termino atnaujinimo (CK 5.57 straipsnis) (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2018 m. gegužės 15 d. apžvalga byloje dėl paveldėjimo Nr. AC-47-1).

Pareiškėja pareiškime nurodė, kad esminės aplinkybės, lėmusios tai, kad pareiškėja praleido terminą palikimui priimti, buvo tai, jog registrai neturėjo duomenų apie pareiškėjos ir palikėjos giminystės ryšį, todėl jai teko kreiptis į archyvą, kad minėtus duomenis gauti.

Iš pareiškėjos nurodytų aplinkybių ir į bylą pateiktų rašytinių įrodymų nustatyta, kad pareiškėja siekė priimti palikimą. Pareiškėjos atlikti veiksmai patvirtina, kad ji turėjo valią palikimą priimti ir ėmėsi aktyvių veiksmų, tačiau ne nuo jos priklausančių aplinkybių negalėjo atlikti įstatymo nustatytų palikimo priėmimo veiksmų laiku. Suinteresuotas asmuo pareiškimo tenkinimui neprieštarauja.

Palikimo priėmimo terminą teismas gali atnaujinti, jeigu pripažįsta, kad terminas praleistas dėl svarbių priežasčių (CK 5.57 straipsnio 1 dalis).

Lietuvos Aukščiausiasis Teismas yra išaiškinęs, kad teismas, nagrinėjantis įpėdinio prašymą pratęsti terminą palikimui priimti, turi: pirma, nustatyti, ar egzistavo pareiškėjo nurodytos aplinkybės, kuriomis jis remiasi kaip svarbiomis priežastimis, sutrukdžiusiomis priimti palikimą; antra, konstatavęs, kad atitinkamos aplinkybės buvo, teismas turi vertinti, ar jos yra svarbios pateisinti termino praleidimą; trečia, teismas turi išsiaiškinti palikimą priėmusių įpėdinių ar kitų suinteresuotų asmenų poziciją dėl termino pratęsimo. Vertinant pareiškėjo elgesį, būtina atsižvelgti į tai, ar jis buvo pakankamai atidus, sąžiningas, ar, priešingai, savo teises įgyvendino nerūpestingai, aplaidžiai, šia prasme kiekvienam konkrečiam atvejui taikytini ne vidutiniai, o individualūs sąžiningo, atidaus bei rūpestingo elgesio standartai (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo 2007 m. birželio 15 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-258/2007; 2012 m. balandžio 27 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 3K-3-191/2012).

Įvertinus byloje esančius rašytinius įrodymus, pareiškėjos nurodytus argumentus, suinteresuotam asmeniui neprieštaraujant dėl pareiškimo tenkinimo, darytina išvada, jog dėl susiklosčiusių svarbių aplinkybių pareiškėja nustatytu terminu nerealizavo savo teisių laiku priimti palikimą, atsiradusį po D. Ž. mirties, todėl vadovaujantis teisingumo, protingumo, sąžiningumo principais, atnaujintinas praleistas terminas pareiškėjai po D. Ž. mirties palikimui priimti. Atsižvelgiant į išdėstytą, pareiškėjos pareiškimas laikomas pagrįstu ir įrodytu, todėl tenkinamas (CK 1.5, 5.50, 5.57 straipsniai, CPK 177, 178, 185 straipsniai). Teismo vertinimu, nesant ginčo dėl teisės paveldėti, įstatymo nustatyto termino palikimui priimti atnaujinimas nepažeis teisinių santykių stabilumo ar kitų asmenų teisių bei teisėtų interesų.

Išaiškintina pareiškėjai, kad ji per tris mėnesius nuo nutarties įsiteisėjimo dienos turi kreiptis į notarą dėl palikimo priėmimo.

Valstybės šioje byloje patirtos išlaidos už procesinių dokumentų siuntimą nesusidarė (CPK 92 straipsnis).

Teismas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 290–292, 576–578 straipsniais,

n u t a r i a :

pareiškimą tenkinti.

Atnaujinti V. J., asmens kodas (*neskelbtina*), praleistą įstatymų nustatytą terminą priimti palikimą po jos sesers D. Ž., asmens kodas (*neskelbtina*), mirusios 2023 m. vasario 25 d., mirties.

Išaiškinti pareiškėjai, kad ji per tris mėnesius nuo nutarties įsiteisėjimo dienos turi kreiptis į notarą dėl palikimo priėmimo.

Nutarties patvirtintą kopiją siųsti dalyvaujantiems byloje asmenims.

Nutartis per 7 dienas nuo nutarties įteikimo dienos gali būti skundžiama atskiruoju skundu Kauno apygardos teismui per Kauno apylinkės teismo Kauno rūmus.

Teisėja

Raminta Liubiniene